

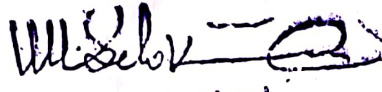
B.A. – I, II, III

Sub – MLT

Programme Outcomes

- १) साहित्यातील जीवनदर्शन, समकाल, व्यवहार यांची जाणीव होते.
- २) साहित्य व भाषाविषयकक आकलन क्षमता वाढते.
- ३) विविध वाङ्मय प्रकार समजून होता येतात.
- ४) मराठी साहित्य, भाषा व संस्कृती यांचा जवळून परिचय होतो.
- ५) आधुनिक मराठी साहित्यातील विविध वाङ्मय प्रवाहांचा परिचय होतो.
- ६) मराठी भाषा व साहित्य अवलोकनाची रूची वाढते.
- ७) साहित्यकृतीला मुक्त प्रतिसाद देण्याची क्षमता निर्माण होते.
- ८) मराठी साहित्याच्या परंपरेचे स्थूत ज्ञान मिळते.
- ९) साहित्य प्रकाराचा तांत्रिक गतिविकासात्मक अभ्यास होतो.
- १०) साहित्यकृतीमधील सांस्कृतिक संदर्भांचे ज्ञान मिळते.
- ११) साहित्यातून प्रकर होणा-या मानवी मुल्यांचे आकलन होते.
- १२) साहित्यभाषा व व्यवहारभाषा यांचे ज्ञान मिळते.
- १३) लेखन, वाचन, संभाषण, आकलन, परिक्षण इ. भाषिक कौशल्यांचा विकास होतो.

Principal
G.B. Mahila Mahavidyalaya
Tumsar - 441912

मराठी साहित्य (ऐच्छिक)

Marathi Literature

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:—

१. बी.ए. भाग १ ते ३ या तीन वर्षात विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्यातील विविध वाङ्मय प्रकारांचा व प्रवृत्ती — प्रवाहांचा काही काळ निवडक प्रतिनिधिक साहित्यकृतीचा अभ्यासाध्दारा परिचय करून देणे.
२. मराठी साहित्यातील निवड साहित्य कृतीची व संबधित वाङ्मयप्रकाराची आशय व अभिव्यक्ती संदर्भात विस्ताराने ओळख करून देणे.
३. मराठी साहित्य व मराठी भाषा याविषयीची प्रगल्भ अभिरूची विकसित करणे.
४. साहित्याचा आस्वाद घेण्याची व त्याचे स्थूल मानाने मुख्यमापन करण्याची क्षमता विकसित करणे.
५. साहित्याच्या अभ्यासातून जीवनविषयक व समाजविषयक जाण विकसित करणे, प्रगल्भ करणे.
६. प्राचीन ते अर्वाचीन अशा मराठी वाङ्मयाची स्थूलपणे त्यांना ओळख करून देणे.
७. पदव्युत्तर वर्गातील मराठी साहित्याच्या सूक्ष्म व सखोल अभ्यासाची पार्श्वभूमी बी.ए. भाग—१ ते ३ च्या तीन वर्षांच्या अभ्यासक्रमातून निर्माण करणे.
८. मराठी भाषिक कौशल्ये आणि वाङ्मयीन कौशल्ये ध्याची ओळख करून देण आणि त्यांचे ज्ञान विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित करणे.
९. मराठी भाषिक कौशल्यांच्या व्यावहारिक उपयोजनाची जाण विकसित करणे.
१०. वाङ्मयासंबधीच्या विविध मूलभूत संज्ञा संकल्पनांचा परिचय करून देणे व त्याविषयीची मूलभूत आवश्यक जाण निर्माण करणे.

अभ्यासक्रमाची फलश्रुती

१. पदवीच्या तीन वर्षात विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्यातील विविध वाङ्मयप्रकारांची तोंडओळख होईल आणि मराठी साहित्यविषयक ज्ञानाने ते संपन्न होतील.
२. मराठी साहित्यातील निवडक व महत्वपूर्ण साहित्यकृतीचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना होईल.

३. मराठी भाषा आणि मराठी साहित्य या विषयाच्या प्रगल्भ अभिरूचीचा विकास त्यांच्यामध्ये होईल.
४. साहित्यकृतीचा आस्वाद घेण्याची आणि त्यांचे स्थूलमानाने मुल्यांकन करण्याची क्षमता विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित होईल.
५. मराठी भाषेच्या विविध कौशल्यांची ओळख होऊन त्या विषयांची जाण त्यांच्यामध्ये विकसित होईल.
६. मराठी भाषेतील वाङ्मयीन कौशल्यांचे, तंत्राचे व शैलीवैशिष्ट्यांचे प्राथमिक ज्ञान विद्यार्थ्यांस प्राप्त होईल व त्यांचा प्रत्यक्ष उपयोग करण्यास ते सक्षम होतील.
७. मराठी भाषिक कौशल्यांचे व्यावहारिक उपयोजन करण्यास विद्यार्थी सक्षम होतील.
८. मराठी वाङ्मयातील महत्वपूर्ण संज्ञा-संकल्पनांचे पायाभूत ज्ञान प्राप्त होऊन त्याआधारे मराठी भाषेच्या प्रत्यक्ष व्यवहारातील वापरास विद्यार्थी सक्षम होतील.
९. साहित्याच्या अभ्यासातून विद्यार्थ्यांची जीवनाविषयक व समाजाविषयक जाण विकसित व प्रगल्भ होईल.
१०. मराठी साहित्याच्या अभ्यासातून विद्यार्थ्यांमधील संवेदनशिलता आणि मानवतावादी दृष्टीकोन व्यापक व प्रगल्भ होण्यास मदत होईल.

बी. ए. 3rd Sem

सत्र — १

घटक — १

व्याख्या, स्वरूप, वैशिष्ट्ये, घटक, प्रकार, स्थूल, इतिहास.

अ) काव्य संकल्पना, कवितेच्या व्याख्या : स्वरूप व वैशिष्ट्ये

ब) कवितेचे घटक

क) कवितेचे प्रकार

ड) स्वातंत्र्योत्तर मराठी काव्याचा स्थूल इतिहास

घटक — २

ना. धो. महानोर

१. घ्या नभाने घ्या भूईला
२. रातझडीचा पाऊस
३. हिरव्या पानांत पानांत

यशवंत मनोहर

१. काठिला खणूनि काळोख
२. यापूढे
३. माणसांसाठी आरती

सुरेश भट

१. एवढे दे पांडुरंगा !
२. उष : काल होता होता
३. रंग माझा वेगळा

विठ्ठल वाघ

१. त्रिफल
२. मेंढरं
३. प-हाटी

प्रभा गाणोरकर

१. जुन्या घराच्या कविता
२. तुही असे
३. विवर्त

निवडक मराठी कविता : कवितांतील आशयसूत्रे

निवडक मराठी कविता : कवितांची शैलीवैशिष्ट्ये

(शब्दकला, प्रतिमा, छंद-वृत्त, इत्यादी)

ग्रेस

१. पाऊस
२. आई : १
३. ओळख

भ. म. देशपांडे

१. अंतरिक्ष फिरलो पण
२. तहान
३. माझे मी पण दिसेना!

वसंत आबाजी डहाळे

१. समुद्र कोंडून पडलाय
२. कत्तल
३. मुल हसताहेत

अरूणा ढेरे

१. मंत्राक्षरे
२. गाण्याच्या जन्मासाठी
३. निरंजन

इंद्रजित भालेराव

१. माझ्या कवितेची वाव
२. आभाळ दऊत
३. माझ्या गावाकडंत्तल माझ्या दोस्ता

घटक तीन — अभिनय काव्यप्रकाश—रा.श्री.जोग

(व्हिनस प्रकाशन, पुणे)

या ग्रंथातील पुढील दोन प्रकरणे अभ्यासक्रमात राहतील.

- १) काव्यलक्षण
- २) काव्याचे प्रयोजन

घटक चार :-

वाङ्मयीन संकल्पना:वाचन व आकलन

- १) ललित साहित्य आणि ललितेतर साहित्य
- २) विविध कला प्रकार आणि त्यांची माध्यमे
- ३) साहित्य: एक कलाप्रकार
- ४) साहित्यकलेची विविध घटकतत्वे

बी. ए. — सत्र चार

अभ्यासक्रम मराठी साहित्य

घटक एक

- १) कथा वाङ्मयप्रकार: व्याख्या, संकल्पना व स्वरूप
- २) 'कथा' या वाङ्मयप्रकाराचे विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये
- ३) मराठी कथा : स्वातंत्र्यपूर्व आणि स्वातंत्र्योवर वास्ताव

घटक दोन — साठोत्तरी मराठी कथा (संपादन व प्रस्तावना डॉ. सोपानदेव, डॉ. दत्तात्रय ब्राटमोडे, डॉ. व्यंकटेश पोटफोडे)(१९६० ते २००० या कालखंडातील १० निवडक कथाकारांच्या प्रातिनिधिक १० कथांचा संग्रह)

१. ताटातूट — उध्दव शशेळके
२. धास्ती — मनोहर तल्हार
३. सत्य — रविंद्र शशोभणे
४. मरी आईला केला नवस — ना. रा. शशेंडे
५. दावणीचा बैल — बाबाराव मुसळे
६. गोष्ट संध्याकाळची — वासुदेव मुलाटे
७. मोर्चा — केशव मेश्राम
८. पिटीची गोष्ट — नागनाथ कोत्तापल्ले
९. अम्मा — प्रिया तेंडुलकर
१०. हो गगनभरारी — लक्ष्मण टोपले

- १) साठोत्तरी मराठी कथांतील विविध आशयसूत्रे
 - २) साठोत्तरी मराठी कथा : व्यक्तीचित्रण व समाजदर्शन
 - ३) साठोत्तरी कथेची विविध शैलीवैशिष्ट्ये
- (घटक 'दोन' चा अभ्यास अभ्यासक्रमातील पुस्तकाच्या आधारे)

घटक तीन — अभिनव काव्यप्रकाश — रा. श्री. जोग
(व्हिनस प्रकाशन, पुणे)

या ग्रंथातील पुढील दोन प्रकरणे अभ्यासक्रमात राहतील.

१. अर्थविचार आणि शब्दशक्ती
२. अलंकार विचार

घटक चार — मराठी छंदे — वृत्त : वाङ्मयीन कौशल्यांचा अभ्यास

१. छंद — वृत्त—लय: संकल्पना व अर्थ
२. अक्षरगणवृत्त: स्वरूप व घटक (मंदाक्रांता, शार्दूलविक्रीडीत, भुजंगप्रयात, पृथ्वी)
३. जाति— मात्रावृत्त: स्वरूप व घटक (पादाकुलक, दिंडी, आर्या व बालानंद)
४. अक्षरछंद : स्वरूप व घटक (ओवी आणि अभंग)

[Signature]
Principal
G.B. Mahila Mahavidyalaya
Tumsar - 441912